

Vallée de Liort

Inventarisatie van flora en fauna

Mei 1989

Wouter Helmer en Tony te Pas
Adviesbureau voor natuur- en
landschapsontwikkeling

1. Inleiding

Van 27 april tot en met 7 mei 1989 hebben wij bezoek gebracht aan het dal van de Liort bij La Salvétat Peyralès in het departement Aveyron (zie kaart 1). In deze periode besteedden we vier volledige dagen aan inventarisatietochten in het dal van de Liort zelf, terwijl op één dag een bezoek werd gebracht aan het stroomdal van de Viaur, de rivier waarin de Liort uitmondt.

De overige vijf dagen werden waarnemingen verricht vanaf één punt : Moulin de Liort, langs de weg van La Salvétat Peyrales naar Tayrac. Tenslotte brachten we een viertal avonden in het veld door om waarnemingen van vleermuizen en amfibieën te verzamelen.

De waarneemperiode viel direct na een koude aprilmaand met hagel en sneeuwbuien, maar in de onderzoeksperiode zelf was het steeds zonnig, met middagtemperaturen die varieerden van 15 tot 25 graden.

Het ontbreken van een aantal karakteristieke soorten in de waarnemingslijsten is voor een groot deel het gevolg van het nog vroege tijdstip in het jaar waarop de inventarisatie werd uitgevoerd.

2. Werkwijze

Tijdens de veldtochten werden zoveel mogelijk verschillende biotooptypen bemonsterd, waarbij ieder biotooptype op verschillende tijden van de dag bekeken werd. Vogels en planten determineerden we op zicht, vlinders werden eerst gevangen en ook reptielenwaarnemingen werden met vangsten ondersteund.

Amfibieën vonden we vooral door 's nachts met zaklampen verschillende watertypen af te zoeken. Vleermuizen werden gedetermineerd met behulp van een bat-detector, een ontvanger van ultrasone geluiden, die vleermuizen voor menselijk gehoor hoorbaar maakt.

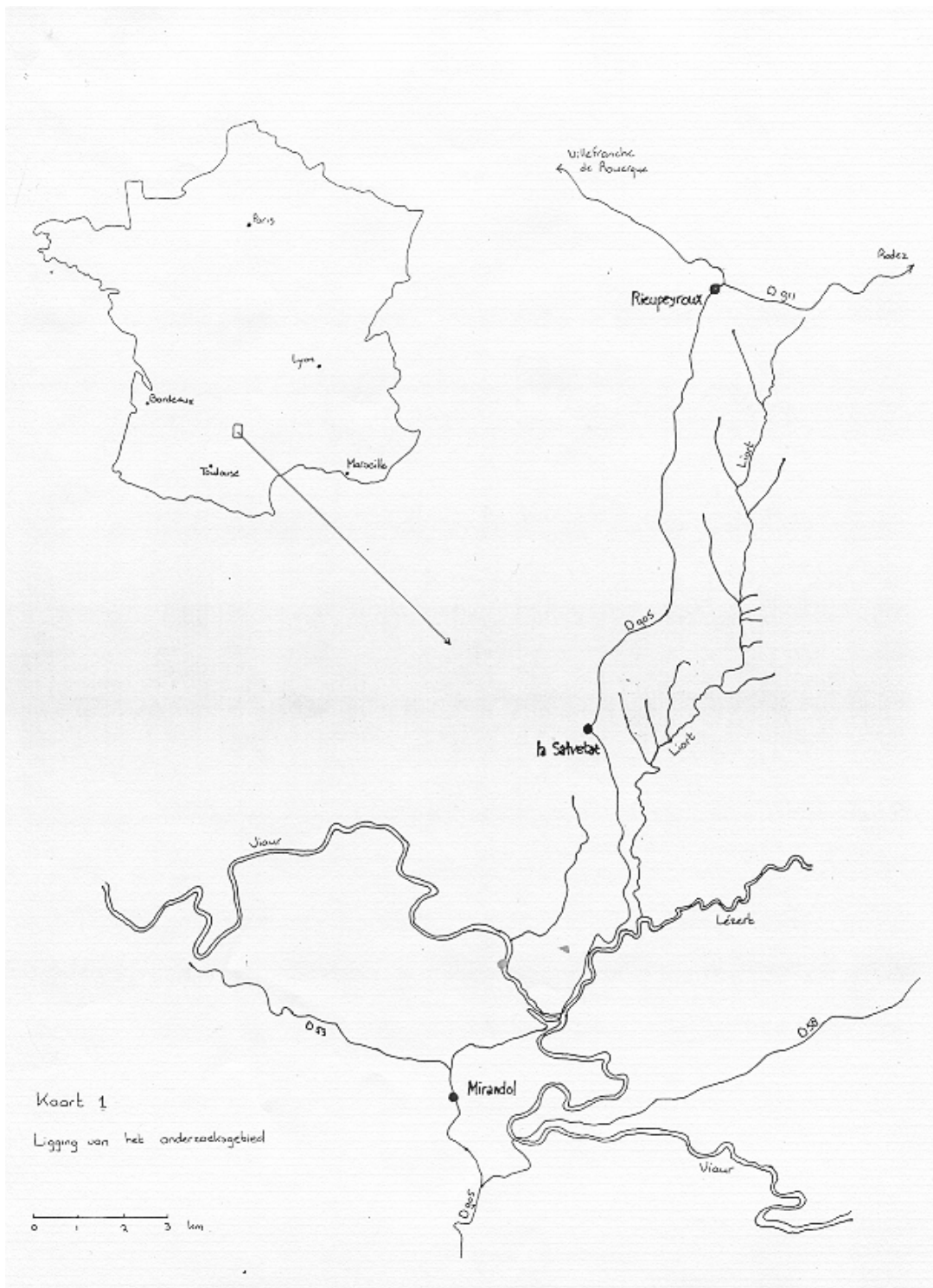
3. Resultaten

3.1. Flora

lijst van waargenomen planten :

Botrychium lunaria	-	Maanvaren
Pteridium aquilinum	-	Adelaarsvaren
Asplenium trichomanes	-	Steenbreekvaren
Asplenium ruta-muraria	-	Muurvaren
Blechnum spicant	-	Dubbelloof
Polypodium vulgare	-	Eikvaren
Salix cinerea	-	Grauwe wilg
Populus tremula	-	Ratelpopulier
Betula pendula	-	Ruwe berk
Alnus glutinosa	-	Zwarte els
Carpinus betulus	-	Haagbeuk
Corylus avellana	-	Hazelaar

Castena sativa	-	Tamme kastanje
Fagus sylvatica	-	Beuk
Quercus robur	-	Zomereik
Urtica dioica	-	Grote brandnetel
Viscum album	-	Maretak
Rumex acetosella	-	Schapezuring
Rumex acetosa	-	Veldzuring
Rumex obtusifolium	-	Ridderzuring
Moehringia trinervia	-	Drienerfmuur
Stellaria nomerum	-	Bosmuur
Stellaria media	-	Vogelmuur
Stellaria holostea	-	Grootbloemmuur
Cerasteum fontana	-	Gewone hoornbloem
Lychnis flos-cuculi	-	Koekoeksbloem
Silene dioica	-	Dagkoekoeksbloem
Silene pratensis	-	Avondkoekoeksbloem
Silene vulgaris	-	Braassilene
Helleborus viridis	-	Wrangwortel
Caltha palustris	-	Dotterbloem
Anemone nemorosa	-	Bosanemoon
Clematis vitalba	-	Bosrank
Ranunculus ficaria	-	Speenkruid
Ranunculus repens	-	Kruipende boterbloem
Ranunculus acris	-	Scherpe boterbloem
Ranunculus alba	-	Witte boterbloem
Aquilegia petalata	-	Wilde akelei
Papaver rhoeas	-	Klaproos
Chelidonium majus	-	Stinkende gouwe
Aliaria petiolata	-	Look-zonder-look
Cheiranthus cheiri	-	Muurbloem
Barbarea vulgaris	-	Barbarakruid
Rorippa amphibia	-	Gele waterkers
Cardamine flexuosa	-	Bosveldkers
Cardamine pratensis	-	Pinksterbloem
Capsella bursa-pastoris	-	Herderstasje
Brassica napus	-	Koolzaad
Sempervivum tectorum	-	Huislook
Sedum telephium	-	Hemelsleutel
Sedum reflexum	-	Tripmadam
Sedum acre	-	Muurpeper
Saxifraga granulata	-	Knolsteenbreek
Chrysosplenium oppositifolium	-	Paarbladig goudveil
Ribes uva-crispa	-	Kruisbes
Filipendula ulmaria	-	Moerasspirea
Rubus fruticosus	-	Braam
Rosa arvensis	-	Bosroos
Sanguisorba officinalis	-	Grote pimpernel
Geum urbanum	-	Nagelkruid
Potentilla erecta	-	Tormentil
Fragaria vesca	-	Bosaardbei
Malus sylvestris	-	Wilde appel
Mespilus germanica	-	Mispel

<i>Crataegus monogyna</i>	-	Meidoorn
<i>Prunus avium</i>	-	Zoete kers
<i>Prunus spinosa</i>	-	Sleedorn
<i>Cytisus scoparius</i>	-	Brem
<i>Genista pilos</i>	-	Kruipbrem
<i>Ulex europaeus</i>	-	Gaspeldoorn
<i>Robinia pseudo-acacia</i>	-	Witte acacia
<i>Vicia sepium</i>	-	Heggewikke
<i>Lathyrus pratensis</i>	-	Veldlathyrus
<i>Trifolium pratense</i>	-	Rode klaver
<i>Lotus corniculatus</i>	-	Klaverzuring
<i>Oxalis acostella</i>	-	Rolklaver
<i>Geranium robertianum</i>	-	Robertskruid
<i>Mercurialis perennis</i>	-	Overblijvend bingelkruid
<i>Euphorbia spec.</i>	-	'Wolfsmelk' (2 soorten)
<i>Polygala vulgaris</i>	-	Vleugeltjesbloem
<i>Acer spec.</i>	-	'Esdoorn'
<i>Acer campestre</i>	-	Veldesdoorn
<i>Impatiens noli-tangere</i>	-	Groot springzaad
<i>Ilex aquifolium</i>	-	Hulst
<i>Euonymus europaeus</i>	-	Kardinaalsmuts
<i>Viola arvensis</i>	-	Akkerviooltje
<i>Viola riviniana</i>	-	Bosviooltje
<i>Cornus sanguinea</i>	-	Rode kornoelje
<i>Hedera helix</i>	-	Klimop
<i>Anthriscus sylvestris</i>	-	Fluitekruid
<i>Aegopodium podagraria</i>	-	Zevenblad
<i>Angelica sylvestris</i>	-	Engelwortel
<i>Heracleum sphondylium</i>	-	Bereklauw
<i>Torilis japonica</i>	-	Heggedoornzaad
<i>Calluna vulgaris</i>	-	Struikheiden
<i>Primula vulgaris</i>	-	Stengelloze sleutelbloem
<i>Primula veris</i>	-	Echte sleutelbloem
<i>Lysimachia nummularia</i>	-	Penningkruid
<i>Lysimachia nemorum</i>	-	Boswederik
<i>Franxinus excelsior</i>	-	Es
<i>Ligustrum vulgare</i>	-	Wilde liguster
<i>Vinca minor</i>	-	Maagdenpalm
<i>Galium aparine</i>	-	Kleefkruid
<i>Galium verum</i>	-	Echte walstro
<i>Galium mollugo</i>	-	Gladwalstro
<i>Cruciata laepives</i>	-	Kruidbladwalstro
<i>Echium vulgare</i>	-	Slangekruid
<i>Pulmonaria offinalis</i>	-	Longkruid
<i>Symphytum spec.</i>	-	'gele smeerwortel'
<i>Myosotis sylvatica</i>	-	Bosvergeet-mij-nietjes
<i>Ajuca reptans</i>	-	Kruipend zenegroen
<i>Teucrium scorodonia</i>	-	Valse salie
<i>Lamium galeobdolon</i>	-	Gele dovenetel
<i>Lamium spec.</i>	-	'Paarse aardnetel'
<i>Stachys officinalis</i>	-	Betonie
<i>Glechoma hederacea</i>	-	Hondsdrif

Prunella vulgaris	-	Brunel
Origanum vulgare	-	Wilde marjolein
Thymus serpyllum	-	Wilde tijm
Salvia pratensis	-	Veldsalie
Scrophularia nodosa	-	Knopig helmkruid
Cymbalaria muralis	-	Muurleeuwebek
Digitalis purpurea	-	Vingerhoedskruid
Veronica montana	-	Bos-ereprijs
Veronica chamaedrys	-	Gewone ereprijs
Veronica officinalis	-	Mannetjesereprijs
Rhinanthus angustifolius	-	Grote ratelaar
Plantago lanceolata	-	Smalle weegbree
Plantago major	-	Grote weegbree
Sambucus racemosa	-	Bergvlier
Sambucus nigra	-	Vlier
Lonicera periclymenum	-	Kamperfoelie
Valerianella locusta	-	Veldsla
Valeriana officinalis	-	Valeriaan
Phyteuma nigrum	-	Zwarte rapunzel
Eupatorium cannabinum	-	Leverkruid
Solidago virgaurea	-	Echte guldenroede
Bellis perennis	-	Madeliefje
Achillea millefolium	-	Duizendblad
Leucanthemum vulgare	-	Margriet
Tussilgo farfara	-	Klein hoefblad
Cirsium vulgare	-	Speerdistel
Centaurea jacea	-	Knoopkruid
Cichorium intybus	-	Cichorei
Tragopogon pratensis	-	Gele morgenster
Taraxacum officinalis	-	Paardebloem
Crepis biennis	-	Groot streepzaad
Hieracium pilosella	-	Muizeoor
Hieracium murorum	-	Muurhavikskruid
Hieracium maculatum	-	Bochtig havikskruid
Ornithogalum umbellatum	-	Vogelmelk
Scilla non-scripta	-	Wilde hyacinth
Muscari comosum	-	Kuifhyacinth
Allium schoenophrasum	-	Bieslook
Convallaria majalis	-	Lelietje-der-dalen
Polygonatum multiflorum	-	Salomonzegel
Juncus effusus	-	Pitrus
Luzula pilosa	-	Ruige veldbies
Luzula sylvatica	-	Eenbloemig parelgras
Melica uniflora	-	Reukgras
Anthoxanthum odoratum	-	Bosgierstgras
Milium effusum	-	Gevlekte aronskelk
Orchis mascula	-	Mannetjesorchis
Orchis morio	-	Harlekijn

Opmerkingen :

-Bovengenoemde lijst is niet volledig, maar geeft wel een goede indruk van de voorjaarsflora in het gebied. Het laat een goed ontwikkelde flora zien van overwegend kalkarme, beekbegeleidende loofbossen met bronweiden.

-Opvallend was de slechte gezondheidstoestand van veel tamme kastanjes en veel elzen langs de beek (oorzaken onbekend).

-De massale opslag van eiken op een vaak grazige bosbodem en van berken, elzen en essen op bospaden, is typerend voor een voormalig begraasd bos, dat lang een extensief gebruik heeft gekend maar dat geleidelijk verlaten wordt. Een successie naar zwaardere, schaduwrijke loofbossen is het gevolg. Restanten van het vroegere begraasde bos zijn nog plaatselijk aan de bovenzijden van de hellingen terug te vinden : weijtjes met eeuwenoude eiken en kastanjes.

-Plaatselijk is de menselijke invloed echter toegenomen door grootschalig kaalkap en herplant met uitheemse naaldboomsoorten.

-Het massale voorkomen van bramen in de ondergroei is mogelijk nog een nasleep van de vroegere begrazingsinvloed in combinatie met de inspoeling van meststoffen vanaf de omliggende plateau's.

3.2. Vogels

lijst van waargenomen soorten

1 = Liort - noordelijk deel van het stroomdal

2 = Liort – middengedeelte (zie kaart 2)

3 = Liort – Zuidelijk deel van het stroomdal

4 = Viaur ter hoogte van de Liort-Lézert-monding

(tussen haakjes het aantal broedparen)

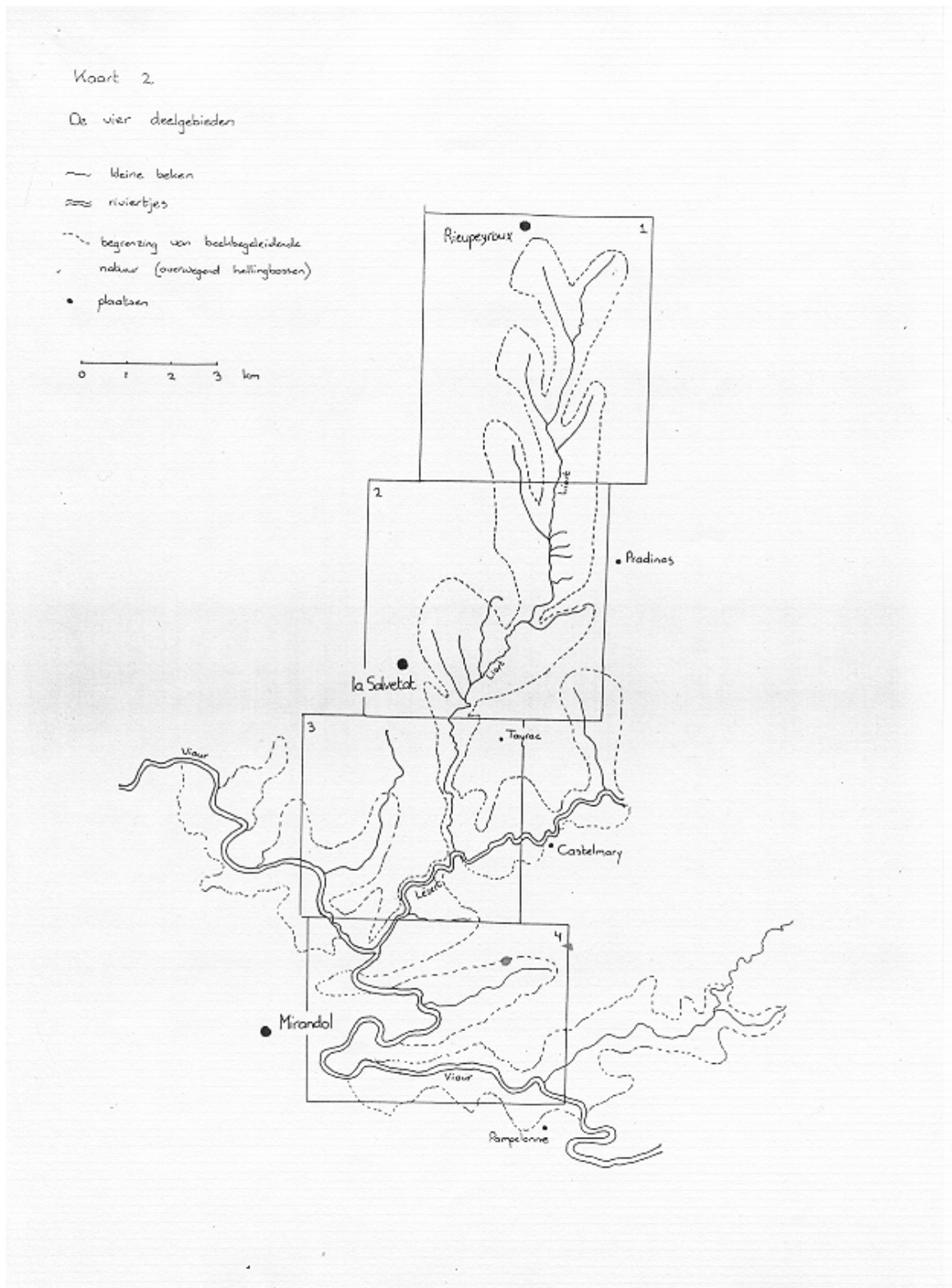
	1	2	3	4
Milvus milvus - Rode wouw			x (1)	
Milvis migran - Zwarte wouw			x (1)	x (2)
Accipiter nisus - Sperwer	x (2)			x (2)
Buteo buteo - Buizerd	x (5)	x (7)	x (5)	x (6)
Pernis apivorus – Wespandief	x (1)			x (1)
Circus aeruginosus – Bruine kiekendief				x
Circus cyaneus – Bruine kiekendief	x (1)		x (1)	x (1)
Falco tinnunculus – Torenvalk		x (2)		x (1)
Columba palumbus – Houtduif	x	x		x
Streptopelia turtur – Tortelduif		x (1)		
Cuculus canorus – Koekoek	x	x	x	x
Bubo bubo – Oehoe			x (?)	
Strix aluco – Bosuil		x		
Apus apus – Gierzwaluw		x	x	
Alcedo atthis – Ijsvogel		x (1)		x (2)
Picis viridis – Groene specht	x	x	x	x
Dentrocopos major – Grote bonte sp.	x	x	x	x
Dentrocopos medius – Middelste bonte sp.	x	x		x
Dentrocopos menor – Kleine bonte sp.		x		x
Lullula arborea – Boomleeuwerik	x	x	x	x
Hirundo rustica – Boerenzwaluw	x	x	x	x
Delicho urbica – Huiszwaluw		x		
Anthus trivialis – Boompieper		x	x	
Motacilla alba – Witte kwikstaart				x
Motacilla cinera – Grote gele kwikstaart	x	x	x	x
Lanius collurio – Grauwe klauwier		x		
Prunella modularis – Heggemus	x	x	x	

<i>Sylvia communis</i> – Grasmus		X		
<i>Sylvia borin</i> – Tuinfluiter		X		
<i>Sylvia atricapilla</i> – Zwartkop	X	X	X	X
<i>Phylloscopus trochilus</i> – Fitis		X		X
<i>Phylloscopus trochilus</i> – Tjiftjaf	X	X	X	X
<i>Phylloscopus sibilatrix</i> – Fluiter	X	X	X	X
<i>Phylloscopus bonelli</i> – Bergfluiter	X		X	
<i>Regulus ignicapillus</i> – Vuurgoudhaan	X	X	X	X
<i>Muscicapa striata</i> – Grauwe vliegenvanger		X		
<i>Ficedula hypoleuca</i> – Bonte vliegenvanger		X		
<i>Saxicola torquata</i> – Roodborststapuit	X	X	X	X
<i>Oenanthe oenanthe</i> – Tapuit			X (1)	
<i>Phoenicurus ochruros</i> – Zwarte roodstaart	X	X	X	X
<i>Phoenicurus phoenicurus</i> – Gekraagde roodstaart		X		
<i>Erithacus rubecula</i> – Roodborst	X	X	X	X
<i>Luscinia megarhynchos</i> – Nachtegaal	X	X	X	X
<i>Turdus merula</i> – Merel	X	X	X	X
<i>Turdus philomelos</i> – Zanglijster	X	X	X	X
<i>Turdus viscivorus</i> – Grote lijster	X	X	X	X
<i>Aegithalos caudatus</i> – Staartmees	X	X	X	X
<i>Loxia curvirostra</i> – Kruisbek		X		
<i>Parus major</i> – Koolmees	X	X	X	X
<i>Parus caeruleus</i> – Pimpelmees	X	X	X	X
<i>Parus palustris</i> – Glanskop	X	X	X	X
<i>Sitta europaea</i> – Boomklever	X	X	X	X
<i>Certhia brachydactyla</i> – Boomkruiper	X	X	X	X
<i>Troglodytes troglodytes</i> – Winterkoning	X	X	X	X
<i>Cinclus cinclus</i> – Waterspreeuw		X (2)		X (3)
<i>Miliaria calandra</i> – Grauwe gors	X	X	X	X
<i>Emberiza citrinella</i> – Geelgors	X	X	X	
<i>Emberiza cirrus</i> – Cirlgors		X (2)	X (1)	
<i>Emberiza hortulana</i> – Ortolaan	X (1)			
<i>Fringilla coelebs</i> – Vink	X	X	X	X
<i>Carduelis carduelis</i> – Putter	X	X	X	X
<i>Chloris chloris</i> – Groenling		X	X	
<i>Coccothraustes Coccothraustes</i> - Appelvink		X (1)		
<i>Carduelis cannabina</i> – Kneu		X		
<i>Serinus serinus</i> – Europese kanarie	X	X	X	X
<i>Passer domesticus</i> – Huismus	X	X	X	X
<i>Sturnus vulgarus</i> – Spreeuw	X	X	X	X
<i>Oriolus oriolus</i> – Wielewaal	X	X	X	X
<i>Garrulus glandarius</i> – Vlaamse gaai	X	X	X	X
<i>Pica pica</i> – Ekster	X	X	X	X
<i>Corvus corax</i> – Raaf		X (1)		
<i>Corvus coronus</i> – Zwarte kraai	X	X	X	X
<i>Corvus monedula</i> – Kauw		X		

Opmerkingen :

- De waarnemingen van Bruine kiekendieven, Grauwe klauwieren en Bonte vliegenvangers hadden betrekking op doortrekkers.

- Vanwege het vroege tijdstip in het jaar, ontbreken een aantal zomervogels in de waarnemingslijst : Boomvalk (*Falco subbuteo*), Nachtzwaluw (*Caprimulgus europaeus*), Dwergooruil (*Lanius senator*), en Orpheusspotvogel (*Hippolais polyglotta*).
- Anderen soorten arriveerden juist in de onderzoeksperiode, waardoor de waargenomen aantallen waarschijnlijk aan de lage kant zijn. Het gaat bijvoorbeeld om : Wespendif, Tortelduif, Wielewaal. Van Fluiter en Nachtegaal namen de aantallen tijdens de waarneemperiode duidelijk toe.
- Niet waargenomen , maar vermoedelijk wel in het gebied aanwezig zijn : Kwartel (*Cortunix cortunix*), Hop (*Upupa epops*) Kerkuil (*Tyto alba*), Ransuil (*Asio otus*), Steenuil (*Athene noctua*), Zwarte mees (*Parus ater*), Ringmus (*Passer montanus*), en goudvink (*Pyrrhula pyrrhula*)
- De Fluiter bereikt hier het uiterste zuiden van zijn verspreiding in Frankrijk.

3.3. Zoogdieren

lijst van waargenomen soorten :

Erinaceus europaeus	-	Egel
Crocidura russula	-	Huisspitmuis
Talpa europaea	-	Mol
Pipistrellus pipistrellus	-	Dwergvleermuis
Pipistrellus nathusii	-	Ruige dwergvleermuis
Eptesicus serotinus	-	Laatvlieger
Nyctalus leisleri	-	Bosvleermuis
Clethrionomys glareolus	-	Rosse woelmuis
Rattus norvegicus	-	Bruine rat
Meles meles	-	Das
Martes foina	-	Steenmarter
Vulpes vulpes	-	Vos
Sus scrofa	-	Wild zwijn

Opmerkingen :

- Bovengenoemde lijst is verre van volledig en berust hoofdzakelijk op toevallige ontmoetingen.
- Een grote groep jagende Bosvleermuizen bevond zich rond de vuilstortplaats van La Salvetat.
- Van de das werd één bewoonde burcht in het gebied gevonden.
- In grotjes bij de ruïne van Peyroles vonden we geen vleermuizen, maar wel de mest van een kleine soort.

3.4. Herpetofauna

lijst van waargenomen soorten

Salamandra salamandra	-	Vuursalamander
Triturus vulgaris	-	Kleine watersalamander
Triturus helvetica	-	Vinpootsalamander
Triturus marmorata	-	Marmersalamander
Rana dalmatina	-	Springkikker
Rana temporaria	-	Bruine kikker
Rana ridibunda	-	Groene kikker
Pelobates fuscus	-	Knoflookpad
Alytes obstreticans	-	Knoflookpad
Bufo bufo	-	Gewone pad
Podarcis muralis	-	Muurhagedis
Lacerta viridis	-	Smaragdhagedis
Lacerta agilis	-	Zandhagedis
Coluber viridiflavus	-	Geelgroene toornslang
Elaphe longissima	-	Esculaapslang
Natrix maura	-	Adderringslang
Natrix natrix	-	Ringslang

Opmerkingen :

- Esculaapslang en Adderringslang werden buiten de waarneemperiode door Herman Rol waargenomen.
- Voor met name de grotere slangen was het nog erg vroeg in het jaar, waardoor een aantal soorten op de bovenstaande lijst ontbreken.

3.5. Vissen

Ook voor een goede inventarisatie van de visfauna was het nog te vroeg in het jaar. In de beken werden alleen nog maar kopvoorns en elritsen aangetroffen.

Behalve vissen komen er in het beekwater van de Liort ook rivierkreeften voor.

3.6. Dagvlinders

lijst van waargenomen soorten :

Papilio machon	-	Koninginnepage
Iphiclides podalirius	-	Koningspage
Pieris brassicae	-	Groot koolwitje
Pieris rapae	-	Klein koolwitje
Pieris napi	-	Klein geaderd witje
Anthocharis cardamines	-	Oranjetip
Colias crocea	-	Oranje luzernevlinder
Gonepteryx rhamni	-	Citroenvlinder
Inachis io	-	dagpauwoog
Nymphalis antiopa	-	Rouwmantel
Vanessa atalanta	-	Atalanta
Aglais urticae	-	Kleine vos
Araschnia levana	-	Landkaartje
Argynnis paphia	-	Keizersmantel
Clossiana dia	-	'parelmoervlinder'
Mellicta parthenoides	-	'parelmoervlinder'
Coenonympha pamphilus	-	Hooibeestje
Pararge aegeria aegeria	-	Bont zandoogje
Lasiomata megera	-	Argusvlinder
Lycaena phlaeas	-	Vuurvlindertje
Celastrina argiolus	-	'klimopblauwtje'
Aricia agestis	-	Duinblauwtje'
Plebicula nivescens	-	'esparcetteblauwtje'
Polyommatus icarus	-	Icarusblauwtje
Pyrgus spec.	-	'dikkopje'
Bovendien een opvallende nachtevlinder :		
Aglia tau	-	Tauvlinder

Opmerkingen :

-Bovengenoemde lijst bevat hoofdzakelijk voorjaarssoorten.

3.7. Samenvatting resultaten :

Het stroomdal van de Liort wordt gekenmerkt door zich natuurlijk ontwikkelende, maar nog vrij jonge loofbossen met een goed ontwikkelde (voorjaars) vegetatie, herpetofauna, zangvogel- en insectenwereld. Van zoogdieren en vissen konden we onvoldoende gegevens worden verzameld. Duidelijk ondervertegenwoordigd zijn de categorieën 'jachtwild' (hoenders, duiven, zalmachtigen, reewild, hazen en konijnen) en grotere roofdieren (arenden, havik, otter, wilde kat). De eerste vanwege overbejaging, de tweede vanwege de beperkte omvang van de jachtgebied (met name in de breedte en het ontbreken van voldoende prooidieren (vaak jachtwild, vandaar).

4. Naar een nationaal park ?

4.1. Inleiding

De afname van menselijke activiteiten in het gebied, heeft een aantrekkelijk landschap opgeleverd met een hoge graad van natuurlijkheid. Indien deze ontwikkeling doorzet, kan een bijzonder natuurgebied ontstaan, waarin zich zeldzame diersoorten zullen vestigen, maar waarin ook grote mogelijkheden zijn voor extensieve vormen van recreatie. Er kan op den duur een natuurpark van nationale allure ontstaan, maar daarvoor moet op korte termijn wel duidelijk keuze worden gemaakt v.w.b. de inrichting en het beheer van het dal van de Liort.

4.2. Potentiële natuurwaarden

Vergelijken we het dal van de Liort met soortelijke dalen in de meest natuurlijke delen van Zuid-Frankrijk, Spanje en Griekenland, dan biedt het gebied volop broedmogelijkheden aan grote roofvogels. Zeker wanneer de leeftijd van het bos verder kan toenemen. De aanwezigheid van steile rotswanden in moeilijk toegankelijke bosdelen maakt vestiging mogelijk van zeldzame soorten als Aasgier (*Neophron percnopterus*), Slechtvalk (*Falco peregrinus*), Havikarend (*Hieraetus fasciatus*) en Oehoe, welke laatste soort misschien al in het gebied aanwezig is. Ook Zwarte ooievaar (*Ciconia nigra*), Dwergarend (*Hieraetus pennatus*) en Slangenarend (*Circaetus gallicus*) kunnen op den duur in het gebied worden verwacht, terwijl de Otter (*Lutra lutra*) een vaste bewoner van de beken zou moeten zijn.

Voor de vestiging van deze soorten is echter meer nodig dan voedsel aanwezig zijn. Aan dat laatste ontbreekt het vermoedelijk langs de Liort. De redenen daarvoor zijn hiervoor reeds genoemd : overbejaging van prooidieren (vissen, hoenders, konijnen etc.) en de beperkte jachtmogelijkheden buiten de beekdal zelf. Met name extensief begraaide gebieden staan bekend als goede jachtterreinen van bovengenoemde roofvogels. Dergelijke terreinen komen in het dal van de Liort steeds minder voor door de toenemende landbouwinvestering, terwijl de grazige terreinen in het dal zelf steeds verder bebost raken.

4.3. Inrichtings- en beheersmaatregelen

Om het dal van de Liort geschikt te maken voor een aantal grotere roofvogels zouden plaatselijk delen van het landbouwgebied bij het natuurgebied betrokken moeten worden in die zin dat er voortaan alleen extensieve vormen van landbouw worden bedreven. Dit vergroot niet alleen de jachtmogelijkheden voor de grotere predatoren, maar komt ook de kwaliteit van bodem van grondwater in het gebied ten goede. Op kaart 3 zijn een aantal geschikte lokaties voor 'verbreding van het systeem' aangeven.

In het dal zelf zou begrazing met enkele geiten- of runderkuddes voor meer open plekken in het bos kunnen zorgen. Een grotere structuurvariatie maakt vestiging van een groter aantal planten en diersoorten mogelijk. Vee dat sterft kan als voedsel voor wouwen, gieren en roofdieren dienen. Jacht en visserij moeten worden afgestemd op de natuurlijke draagkracht van het terrein. Op den duur zouden alleen afschotvergunningen moeten worden afgegeven in gevallen van ernstige schade aan landbouwgewassen e.d.. Bij de visserij zou de oogst de natuurlijke aanwas niet meer mogen overschrijden.

De Liort zelf is belangrijk als de paaiplaats voor vissen en tal van anderen beekorganismen. Om die functie optimaal te kunnen blijven vervullen moet de beek ongestuwd blijven en gevrijwaard worden van verontreinigen.

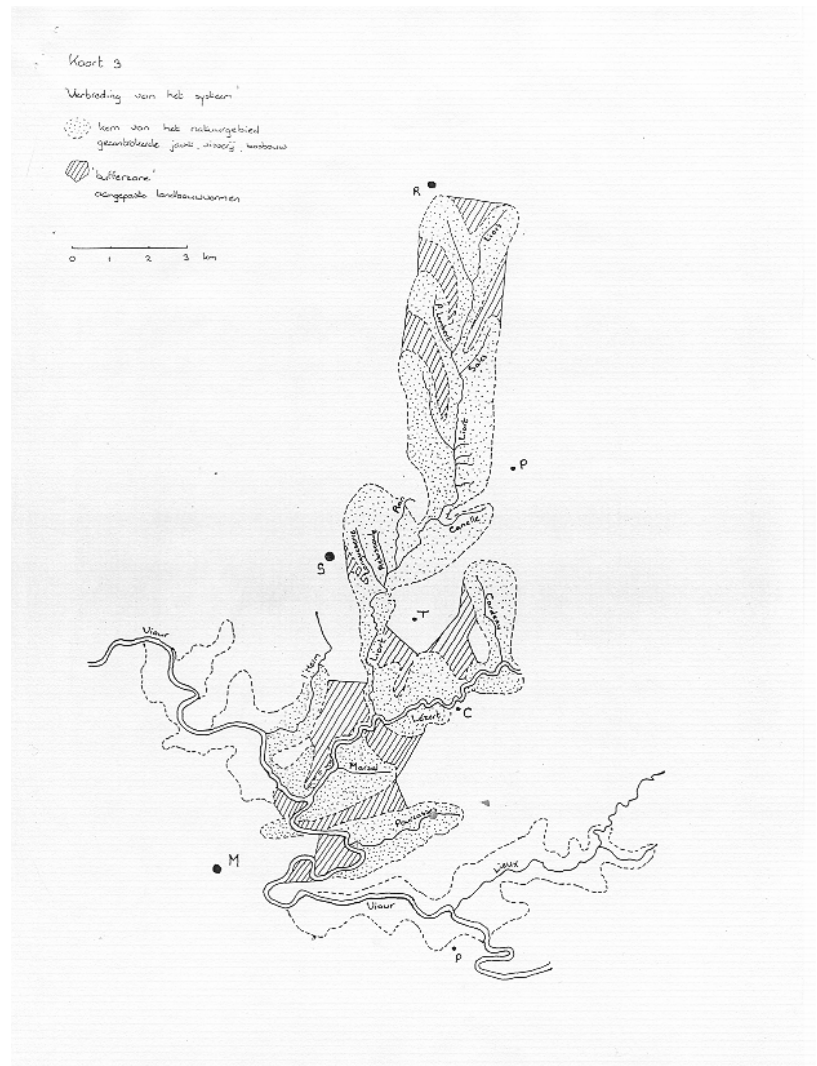
Om natuurontwikkeling, zoals hierboven is geschetst, voor het publiek zichtbaar te maken kan een lange afstandswandeling door het dal van de Liort worden uitgezet, met eenvoudige kampeerterrinen, logies e.d.

4.4. Keuze voor natuurontwikkeling

Zonder al teveel ingrepen kan van het dal van de Liort een natuur- en landschapspark van nationale allure worden gemaakt. Het kan echter alleen als andere functies, zoals bosbouw en recreatie aan dit doel onderschikt worden gemaakt.

Voor de bosbouw betekent dit bijvoorbeeld dat de methode van kaalkap en herplanting met dennen, zoals die in het recente verleden op een aantal plaatsten heeft plaatsgevonden, vervangen wordt door meer selectieve kapmethode. Door op een veel kleiner schaal te oogsten en meer gebruik te maken van natuurlijke verjonging, kan een besparing op kosten verkregen worden die opweegt tegen de vermindering van inkomsten. Maar bovenal ontstaat door selectieve kap een voor planten en dieren veel aantrekkelijker bostype.

Binnen de hoofddoelstelling natuurontwikkeling passen wel extensieve recreatievormen als wandelen en sportvisserij, maar geen motorcross en bungalowbouw tegen hellingen van het dal.

5. Samenvatting

In het dal van de Liort is sprake van een gunstige Ausgangssituatie voor de ontwikkeling van een natuurpark van nationale allure. Door eenvoudige wijzigingen in de inrichting en het beheer van het terrein kan een natuurgebied ontstaan, dat qua soortensamenstellingen kan wedijveren met de beste natuurbossen in het west-mediterrane gebied.

Natuurontwikkeling in het gebied moet gepaard gaan met vermindering van de jachtdruk en met een omschakeling van de huidige bosbouw-, landbouw- en recreatiepraktijk naar meer extensieve vormen van grondgebruik.